

Motion till regionfullmäktige i Västerbotten 2019-03-14

Hälsundersökningar även för 70-åringar

Västerbottens hälsundersökningar, VHU, är världens största i sitt slag. 1984 beslöt landstinget i Västerbotten att utveckla en svensk modell för preventivt hälsoarbete. Syftet var att stödja mer hälsosamma vardagsvanor för att påverka viktiga riskfaktorer bakom hjärtinfarkter, slaganfall och diabetes. Modellen, som utvecklades i Norsjö, är primärpreventiv och hälsofrämjande. Goda vanor ges stöd samtidigt som man försöker motverka att ohälsobeteenden och risksymtom mognar till sjukdom. Varje år inbjuds alla länets 40-, 50- och 60-åringar till en individuell hälsundersökning och cirka 70 procent deltar årligen. I en studie där man sammankört data från Statistiska centralbyrån, Socialstyrelsens dödsorsaksregister, patientregister och 17 års VHU-undersökningar kan man se att bland dem som deltagit i VHU så halverades risken att dö jämfört med dem som inte deltagit. Studien visar också att man med VHU-undersökningarna kunnat förebygga 1000 dödsfall liksom att hälsoklyftorna mellan sociala grupper i stort sett försvinner bland dem som deltar i VHU. Det finns ingen annan undersökning i världen som kunnat visa liknande resultat.

Antalet äldre i Sverige och i Västerbotten ökar i rask takt och i 60- och 70-årsåldern försämras hälsoläget för många. I länet har en pilotstudie genomförts med hälsundersökningar även för 70-åringar, kallad VHU70. De första undersökningarna på 70-åringar genomfördes under hösten 2008 vid hälsocentralerna i Bjurholm, Vindeln och Vännäs. Under 2010 utökades pilotprojektet även till 70-åringar vid hälsocentralen Erikslid. Det har visat sig att förebyggande insatser bland äldre kan ge snabba resultat och vara särskilt kostnadseffektiva. Hälsundersökningar för 70-åringar och de förebyggande hembesök som förekommer i allt fler av länets kommuner är viktiga delar i ett förebyggande arbete. Liksom i hälsundersökningarna för 40-, 50- och 60-åringar ska VHU70 vara hjärt-, kärl- och diabetesförebyggande. Tanken med hälsundersökningar för 70-åringar är att det både ska bidra till att äldre håller sig friska längre och även ge den medicinska och folkhälsovetenskapliga forskningen ett unikt underlag.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

Att region västerbotten utreder möjligheterna att införa hälsundersökningar för 70-åringar i hela länet

Marianne Normark
Regionfullmäktigeledamot (L)